

nyekben gazdag működésük elismerésül a magyar királyi egészségügyi főtanácsosi címet adományozta.

— (Róde János dr. — kormányfőtanácsos.) A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Róde János dr.-nak, az Országos Munkásbiztosító Pénztár igazgatójának, a magyar munkásbiztosítás terén kifejtett érdemes tevékenysége elismerésül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— (Állami jószágfelügyelők.) A kormányzó a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére az állami mezőgazdasági birtokok gazdasági tisztviselőinek létszámában Kristóffy János magyar királyi gazdasági tanácsos és Thaly Dezső jószágfelügyelői címmel és jelleggel felruházott magyar királyi jószágfelügyelőket jószágfelügyelőkké kinevezte.

— (Megghalt a lett köztársaság elnöke.) Rigából jelentik: Tschakste, a lett köztársaság elnöke megghalt.

— (A román királyi pár Szieliába utazik.) Bukarestből jelentik: Ferdinánd király és Mária királyné március 23-án Szieliába utazik a Palermo melletti Termini üdülőhelyre. A király négy hélig marad Terminiben.

— (Embrevők-e a boldvavölgyi cigányok.) Először azt mondták, hogy embrevők a boldvavölgyi cigányok. Másnap már a magyar uralom volt felelős a cigányok állítólagos embrevéséért. Aztán hallgatás néhány napig a cseh sajtóban, míg ma végre bevallják, hogy a cigányok — nem is ettek embert. A dolog pedig úgy derült ki, hogy a felvidéki magyar lapok kassai tudósítói firtatni kezdték, vajjon milyen bizonyítékok vannak arra, hogy az elfogott cigányok valóban embrevők?

Kiderült, hogy ilyen bizonyíték nincs, sőt a kassai főállamügyészség is olyan jelentést adott ki, hogy a bűnjelként lefoglalt csontok nem emberi testek maradványai s hogy maga az ügyészség is feltűnően gyanusnak találja a cigányok egybehangzó vallomását. Az ügyészség jelentése hangot adott annak a föltevésnek is, hogy a cigányok talán valami cigánybabona alapján vallották azt, hogy megették áldozataikat, ami nyilvánvalóan nem igaz.

— (Uj Vöröskereszt megbizottak.) A kormányzó, mint a Magyar Vöröskereszt Egylet védője, Gombkötő Antalt, Csongrád megye és Szeged királyi tanfelügyelőjét, Jakab Béla dr. pécsi püspöki tanítóképzőintézet igazgatóját és Wigand Ede magyar királyi kormányfőtanácsos, iparművészeti főiskolai tanárt a Magyar Vöröskereszt Egylet megbizottáivá kinevezte.

— (Hegedüs Lóránt előadása Debrecenben.) Debrecenből jelentik: A Kálvinista Templomegyesület vasárnap délután vallásos estét rendezett a Nagytemplomban, amelyet zsfoglalásig megtöltött a város közönsége. Az est műsorán szerepelt Hegedüs Lóránt volt pénzügyminiszter előadása is, akit Baltazár Dezső dr. tisztántali református püspök mutatott be a hallgatóságának. Hegedüs Lóránt beszédének alapötlete a felekezeti békének kérdése volt. A krisztusi kereszténység nevében tiltakozott a másvallásúak üldözése, így a többi közt az antiszemitizmus ellen. Beszéde további során kijelentette, hogy a keresztény felekezetek semmit sem vehetnek egymás szeméire, mert a katolikusok és protestánsok legnagyobb részét egyaránt pogányok. A tehetség érvényesülése elé nem szabad felekezeti akadályokat emelni, mert hiszen ha ez a multban is így lett volna, akkor a magyar történelemből és irodalomtörténetéből esetleg olyan nevek hiányoznának, mint a Tisza Istváné, Bethlené, Bocskayé, Jókaié, Petőfié, Aranyé, Csokonaié és Adyáé. Minden magyarországi vallásfelekezet tagjának kötelessége, hogy a külföldi hittestvérek előtt fellárják Magyarországot szerencsétlenségét és segítséget szerezzenek talpraállásunk érdekében. A magyar protestantizmusnak az angolszász hatalmakkal, első sorban Amerikával kell felvennie az érintkezést, mert elsősorban innen várhatunk segítséget.

— (Bezárták a bécsi világkereskedelmi főiskolát.) Mint Bécsből jelentik, a bécsi világkereskedelmi főiskolán ma megint nagy zavargás volt. A rektort, aki rendet akart teremteni, kifütyülték. A zavargás miatt a főiskolát bezárták. Több diák ellen fegyelmi eljárás indították. A zavargásban részt vettek a bolgár diákok is, akik a horogkeresztesekkel társulva megverték a zsidó és a szociáldemokrata diákokat.

— (Kulturst Szombathelyen.) Szombathelyről jelentik: A Vas megyei Katolikus Kör most tartotta első kulturstétjét nemrégiben felavatott új helyiségében. Mikes János gróf megyéspüspök megnyitóját után Huszár Károly, a képviselőház alelnöke előadást tartott a katolikus körök hivatásáról, továbbá az erkölcsvédelmi rendeleteknek a kultúra és irodalom megtisztítását célzó feladatairól.

A sanghai kínai hajóhad átpártolt a kantoniakhoz.

Csang-Cso-Linnak a kantoniakkal való mérkőzése széles fronton megkezdődött — A kantoni nacionalista pártban a „vörösök” vannak többségben. — Az új hadműveletek.

Sanghai, márc. 14.

A kiansui harcveronalon ismét megkezdődött a harc. Mint Kainfangból jelentik a Reuter-irodának, Csang-Cso-Lin csapatai a honani csapatokkal elkeseredett csatát vívnak Hangcsuannál, a Kainfangot Csing-Csauval összekötő fontos vasuti vonal elágazásánál.

A flotta, amely cserbenhagyja az aszslót

London, márc. 14.

Sanghaiból jelentik a Timesnak: Yang tengernagy, a sanghai vizeken állomásozó kínai hajóhad főparancsnoka, körlevélben hírdül adta, hogy csatlakozik a kantoniakhoz. A tengernagy kijelenti, hogy valamennyi tiszt mögötte áll. Egyidejűen a Kiang-Nan arzenálban levő tengernagyi épületből valamennyi tengerészeti okmányt a Haicsau cirkáló, zászlóshajó fedélzetére szállítottak. A köztársasági lobogót levették és helyébe a Kuo-Ming-Tang párt zászlaját tűzték ki. A hajóhad jelenleg Wusung mellett tartózkodik; négy cirkálóból áll, amelyek közül a legnagyobb a Haicsau, továbbá öt rombolóból és három ágyúszázból. A hajóknak nincs valami nagy harci értékük, valamennyien ócskák és pénzühiány miatt már jó ideje nem kerültek kijavításra. Azt mondják, hogy maga a tengernagy sem gondol harcra.

— (A paksi lelkész hatvan esztendősi szolgálati jubileuma.) Tegnap, vasárnap ünnepelte Paks városának és a dunántúli evangélikus egyházkerületnek társadalma Horváth Sándor paksi lelkész halvanéves papi jubileumát. Az ünnepre Kapi Béla dunántúli evangélikus püspök is Paksra utazott. A kaposvári pályaudvaron nagy számú küldöttség fogadta a püspököt. Itt Becht Ödön dr. főszolgabíró, Schöll Lajos, tolnai, baranyai, somogyi evangélikus egyházmegye főesperese, továbbá a város képviselője és Mechwart Ernő kormányfőtanácsos, a gyülekezet nevében pedig a jubiláns lelkész köszöntötte a főpásztort. Szombaton este vallásos összejövetel volt az evangélikus templomban, ahol Gyalog István, kétyi evangélikus lelkész tartott előadást és Kapi püspök imádkozott. Vasárnap, a délelőtti istentiszteleten Horváth Sándor lelkész prédikált, utána közgyűlés következett, amelyen Walter Henrik egyházkerületi felügyelő megnyitó szavai után Kapi Béla mondott üdvözlő beszédet. Az egyházmegye nevében Schöll Lajos, a bonyhádi ev. főgimnázium képviselőjében Faik Henrik igazgató, az egyházmegyei tanácsos részéről Müller Róbert alesperes szólt, Paks város társadalmának üdvözlését Klein Antal ny. főpán, országgyűlési képviselő adta át. Számos egyéb testület és intézmény megbizottjának felszólalása után Horváth Sándor mondott köszönetet, aki nyolcvanhat éves kora ellenére még mindig teljes testi és szellemi frissességgel látja el szolgálatát, melyet hatvan esztendő alatti megszakítás nélkül Paksban töltött. Az emlékeztető jubileumi ünnep lezajlása után az egész közönség kivonult a templom elé és Kapi Béla püspök leleplezte a paksi hősöknek a templom falába illesztett emléktábláját, amely ötvennyolc éves katoná nevént tünteti fel. Döbben diszebed volt, melyen Kapi püspök a kormányzóra mondott felköszöntőt, az ősz lelkipásztort pedig Grosch Károly dr. ügyvéd, Kapi püspököt pedig Klein Antal országgyűlési képviselő ünnepelte. A püspök a késő délutáni órákban utazott el Paksról.

— (Gyermekvonat indult Belgiumba.) Ma délelőtti gyermekvonat indult el a Kelti-pályaudvarról Belgiumba. Mészáros János dr. érseki helynök, pápai prelátnak mondott búcsubeszédet, s a gyermekek ezután a védőnök vezetésével elfoglalták helyeiket az Országos Gyermekvédő Liga vonatán, amelyet a MÁV igazgatóság az utóbbi hetekben ismét gondosan tataroztatott s részben új alvázal is ellátott. Az elhelyezkedés után bevonultak a peronra a szülők, hogy elbúcsúzhassanak kicsinyeiktől. Arra a téves hírre, hogy a gyermeküldöttes különböző okokból megszünik, ma élő cáfolatul 593 boldog kis leány és fiú indult el Belgiumba és Hollandiába. Már szerdán megérkeznek Gent városába, a központi elosztó helyre, ahol a Comité belge de secours aux enfants de la Hongrie jóságos tagjai gondoskodnak szétosztásukról, illetve a nevelőszülőknél való elhelyezésükéről.

A Daily Express jelentése szerint a kantoniakhoz átpártolt hajók száma 22.

A kantoni nacionalista párt válsága.

London, márc. 14.

Hankauból jelentik a Reuter-irodának, hogy a Kuo-Ming-Tang párt fő végrehajtóbizottságában a „vörösök” többségben vannak, ami kiderül a bizottságban elfogadott határozatokból is. Ezek a határozatok ragaszkodnak ahhoz, hogy folytassák az Oroszországgal és általánosságban a kommunistákkal való szövetség politikáját és hangsúlyozzák annak szükségét, hogy egyes személyiségek feudális eszméit „helyesbítsék”. Ez az utóbbi megjegyzés valószínűen Csang-Kai-Sek tábornokra vonatkozik.

Sanghai, márc. 14.

Hankauból jelentik, hogy Szin-Kieng a déli kormány igazságügyminiszterének ösztönzésére egere hevesebbé válik a szélsőségesek hadjárata Csang-Kai-Sek ellen. Szin-Kiengnek sikerült keresztülvinnie, hogy a Kuo-Ming-Tang központi végrehajtóbizottsága Hankauban összeüljön és hangsúlyozza, hogy a nacionalizmust alárendelik a pártnak. Csang-Kai-Sek kijelentette, hogy nem megy Hankaubra és Szin-Kieng, valamint Borodin azonnali eltávolítását követelte. A Kuo-Ming-Tangnak a végleges szakítás elhárítására törekvő minden fáradozása ellenére kétséges, hogy képesen tudják-e megoldani a válságot. A rend fenntartásáért Csang-Csen-Cseu tábornokot bizták meg.

— (A sértő cikk epilógusa.) A Reggel című, hétfőn megjelenő lapban, mint már részletesen megírtuk, feltűnően éleshangú támadás jelent meg a rendőr-tisztikar ellen. A tisztikar azután lovagias utra terelte a dolgot és magyarázatot kért a támadásért Lázár Miklós szerkesztőtől. A sértő cikk az erkölcsvédelmi rendelet végrehajtásával kapcsolatban azt írta, hogy: „nem az a legborzasztóbb, hogy a rendőrtisztek cenzurálnak, hanem az, hogy azok cenzurálnak, akik annyira műveletlenek, mint a cenzuráló rendőrtisztek.” A magyarázatkérés után Lázár Miklós is megnevezte segédeit, akik azután összeültek tárgyalásra, melynek eredményéről a rendőrtisztek megbizottjai a tulajágis menő szerénységgel csak annyit közöltek a nyilvánossággal, hogy az ügyet a lovagiaság szabályai szerint elintézték és Lázár Miklós elégtételt adott a tisztikarnak. Ma azután a Reggel ismét visszatért erre az ügyre és közli a lovagias ügy vizsgálókönyvét, amely szóról-szóra így hangzik: „Lázár Miklós a rendőr-tisztikar régi időktől fogva nagyrabcsüli és tiszteli, végtelenül sajnálja, hogy lapjában úgy a szándékán, mint tudtán kívül az inkriminált közlemény, mely véleménye szerint meghaladja az objektív kritika határait, megjelenhetett. Ezért a magyar királyi rendőr-tisztikartól bocsánatot kér.”

— (Jürgens törvényszéki irodai igazgatót felmentették, a feleségét eltették.) Nemrégiben berlini tudósítónk cikkben számolt be Jürgens német birodalmi törvényszéki irodai igazgató és felesége bűnperéről, akiket háziorvosi csalás kísérletével kapcsolatban hamis esküvel vádoltak. Részletesen megírtuk, hogy Jürgens, az „ideális férj”, hogyan lett áldozatává a felesége könnyelműségének. Most egy berlini távirat hírdül adja a bíróság ítéletét. E szerint Jürgens-nét hamis eskü miatt öt évi fogságra ítélték, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttek, a többi vád alól felmentették. Jürgens törvényszéki irodai igazgatót felmentették. A közönség az ítéletet nagy tetszéssel fogadta.

— (Postások közgyűlése.) A magyar kir. posta üzemi és műszaki üzemi tisztviselők országos egyesülete vasárnap délután tartotta rendező évi közgyűlését, melyen Demény Károly államtitkár képviselőjében Soós Gyula postafőigazgató kormánybiztos is megjelent. A közgyűlés komolysággal és határozottsággal foglalt állást az illetményrendezés kérdésében és kimondta, hogy a KANSZ, valamint a postás egyesületek közös emlékirataiban felsorolt elodázást már nem tűrő kívánságok teljesítéséhez feltétlenül ragaszkodik. A tisztikar és a választmány megválasztása után a közgyűlés ünnepiesen leleplezte az egyesület érdeműs elnökének, Varga István főellenőrnök Szokol Vilibáld dr. festőművész által megfestett arcképét. A közgyűlést társasvacsora követte, melyen a postás társaságok képviselői, köztük Tóth Kálmán dr. postafőigazgató, egyesületközi bizottsági elnök is résztvettek.

— (Ha a szobor beszélni tudna.) Vasárnap a szociáldemokrata munkások vörös virágkoszorúval díszítették fel Petőfi Sándor Petőfi-téri szobrát, azután pedig kivált az ünneplő tömegből egy hatvan—nyolcvan tagból álló munkáscsoport s a tanácsköztársaságot éltette. Vajjon mit szólna a szobor ehhez a megtiszteltetéshez, ha beszélni tudna?

Petőfit bizonyára nem lehet kisajátítani semmiféle osztálynak, mert lelkebe az egész világ belefért. Csakhogy az ő eszmei világának középpontjában a haza állott. A hazaszeretetről olyan imádatszerű rajongással dalolt, mint senki más. A szabadságot az oroszlan szívével vágyta, de hazája előtt gyermeki hódolattal hajtott meg büszke fejét és életét áldozta oltárán. Vajjon mit szólna azokhoz, akik a betörő elenséget elhajított fegyverekkel és levett kalappal fogadták?

Petőfi az ég csillagát lehozta volna nemzetének dicsőségéért. Vajjon mit szólna azokhoz, akik a szovjet csillagát hozták ide, egy nemzetfjogató, szabadsággyilkos rendszer világitó testekéért? És akik Vele, a lánglelkű költővel együtt éltetik az aljas terrorok és rablások uralmának megszökött rémalakját?

Ha szólni tudna s ha mozdulni tudna, bizonyára tiltakozóan emelné fel kezét s azt harsogná: „Hogyan mertek ti engemet dicsérni, ti sehonnaiak!”

— (A missziós orvosok avatása.) Orsenigo Cesare c. érsek, pápai nuncius vasárnap reggel a jezsuiták templomában 22 fiatal magyar orvost veti fel Szent Benedek oblatúsanak sorába, akik vállalkoztak arra, hogy bizonyos időt a különféle missziókban töltenek, mint orvosok. Szentnise után megható szerződés keretében akasztotta a nuncius a 22 lelkes orvos vállára Szent Benedeknek, Európa apostolának vállruháját. A szertartás végével Szunyogh Xavér dr. bencés tanár mondott buzdító beszédet az áldozatos missziós munka krisztusi értékéről. Délután a Baross-utcai bencés realgimnázium tornatermében tartotta az Americana XXXV. korporációja, a Corporatio Medicomissionaria avató káptalanját, amelyen Bittner Illés dr. tankerületi c. főigazgató, kommandátor elnököl. Kelemen Krisztozom, az új korporáció lelkesze buszította megható beszédben Molnár Antal dr. orvost misszióba indulása alkalmából. A távozó fiatal orvosnak és vele induló hűséges feleségének azt kívánja, hogy mire az Afrikából visszatérő fecskek kitatarozzák régi fészkeiket, ők is építsék meg Afrikában, a belga Kongóban a maguk új fészkeit. Szavai végével átnyújtotta a magyar szent korona ívegből készült mását, telve a magyar vármegyei fődíjjel. A kommandátor ezután átnyújtotta a távozonak az utitáskát és a vándorbotot.

— (Közégyesítés.) A belügyminiszter a somogy megyei Marcali nagyközség és Nagygyomba község egyesítését elrendelte. A nagyközség ideiglenes neve Marcali.

— (Birtokrendezési szakértő.) A földmívelésügyi miniszter birtokrendezési ügyekben gazdasági szakértőül Pest megye területére izeri Izák Gyula okl. gazda, budapesti lakost jelölte ki.

— (Gyászrovat.) Kovács Béla dr. ügyvéd 68. éves korában é hónap 13-án elhunyt. Temetése 15-én, kedden délután 3 órakor lesz a róm. katolikus egyház szertartása szerint a rákoskereszturi temetőben. Az engedélyes szentmise 19-én, szombaton reggel 9 órakor lesz a VII. ker. plébánia templomban. Az elhunytban Kovács György dr. és Kovács Andor dr., a két kiváló magyar vivó édesatyját gyászolja.

Nemes Keszlerffy János földbirtokos életének 83-ik évében, hosszas szenvedés után Budapesten é hónap 15-án elhunyt. Övegyén, leányán és unokáin kívül kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Temetése é hónap 15-én délután 3 órakor lesz a Kerepesi-ut melletti temető halottszámból.

Brändl Károly parlamenti gyorsírói titkár, a Pesti Hírlap munkatársa, az éjjel az I. számú belgyógyászati klinikán városligeti elhunyt. Szorgalmas, pontos tisztviselő volt, aki kötelességudással végezte el mindig feladatát. Munkabírásának teljében, 42 éves korában ráadta el a halál.

Horváth Miklós vasmegyei bögötei földbirtokos, Horváth Kálmán dr. vasmegyei alispán édesatyja, hetvenégy éves korában Bögöten megghalt. Az elhunyt hosszú időn keresztül volt vasmegyei törvényhatóságának bizottsági tagja.

Hidasi Sándor nyugalmazott kultuszminiszteri tanácsos, a Ferenc József-rend lovagja, a hatékimenyes érdemkereszt stb. tulajdonosa március 12-én életének 63-ik esztendejében elhunyt Sümegen, ahol ma, hétfőn temették az ágostai evangélikus vallás szertartása szerint.

— (Békésaba új ártézi kutját.) Békésaba város az utóbbi időben két helyen furatott ártézi kutat. Mindkét kut a minap készült el. Az egyik mélysége 424 méter, a másiké 310 méter. Mindkét kut vízbőség és minősége teljesen kielégítő